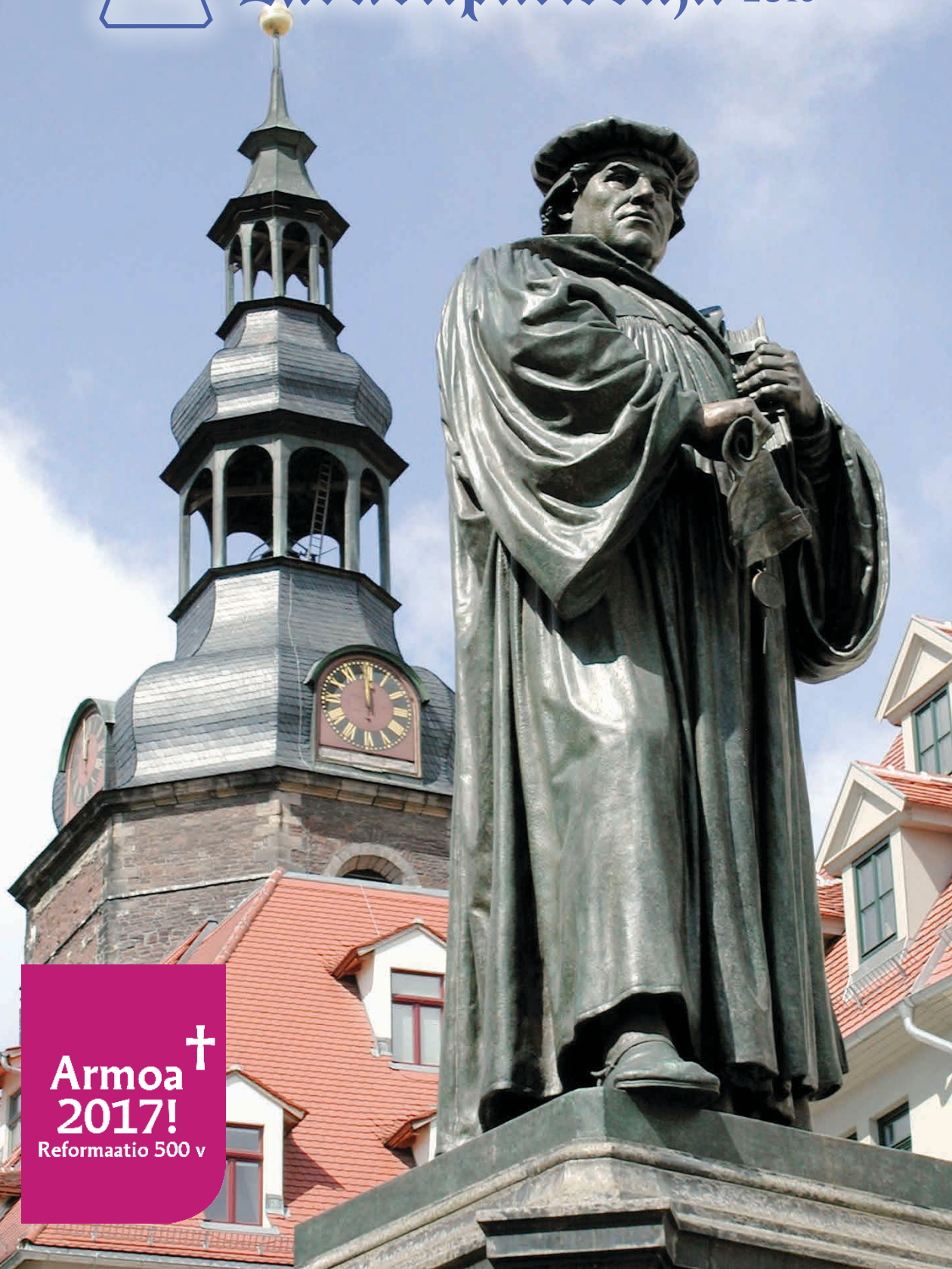

Kirkonpalvelija ³ 2016

Armoa ⁺
2017!
Reformaatio 500 v

Juhla arjen keskellä

Taannoin istuimme iltaa muutaman sution kanssa. Työstäkin puhuimme ja keskustelu kääntyi hautaan siunaamisiin ja kaikkeen niissä kokeamaamme. Satunnainen kuulija olisi varmaankin ajatellut, että onpa kaverilla synkät jutut. Mutta sitäkin työmme on: arkea surun keskellä.

Kun tätä kirjoitan, on kulunut muutama päivä Imatran tragediasta. Omaisten menetys on tietysti mittaamaton, mutta myös koko kaupunki suree ja kaiken sen keskellä seurakunta ja kaikki sen työntekijät tekevät työtään. Täältä 300 kilometrin päästä en voi oikein auttaa. Mutta ajatuksin ja rukouksin toivon lohtua ja voimaa arkeenne surun keskellä.

Jouluaatto lähestyy. Seurakuntatyön vuosinani en ole montaa jouluaattoja ollut

vapaalla. Suurta tarvetta ei ole ollut enkä ole muutenkaan halunnut. Jouluaatto on minun paras työpäiväni. Kirkko täyttyy monta kertaa hyväntuulisista, kiireettömistä seurakuntalaisista. Vapahtajamme syntymäjuhlaa saamme yhdessä viettää koko päivän. Sitäkin työmme onneksi on: arkea juhlan keskellä.

Joulun hyvää sanomaa riittää kaikille ja kaikkialle, oli arkinen elämä mitä tahansa. Onneksi meillä on joulukuuhla arjen keskellä.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Antti Ruuskanen

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus on päättänyt valita vuonna 2017 Vuoden Kirkonpalvelijan. Ehdotukset sopivista kirkonpalvelijoista perusteluineen pyydetään lähettämään 10.4.2017 mennessä sähköpostilla osoitteeseen kirkonpalvelijat@kolumbus.fi. Vuoden Kirkonpalvelija valitaan yhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä 27.6.2017 Espoossa.

Kirkonpalvelijat ry:n eettiset ohjeet hyväksyttiin vuonna 2005. Nyt on aika päivittää ohjeet. Ehdotuksia eettisten ohjeiden ajan tasalle saattamisesta viimeistään 15.1.2017 mennessä sähköpostiin kirkonpalvelijat@kolumbus.fi.

Ohjeet löytyvät osoitteesta <http://www.kirkonpalvelijat.fi/artikkelit/eettiset-ohjeet>.

Teille on syntynyt Vapahtaja!

Kansa, joka pimeydessä vaelttaa, näkee suuren valon. Niille jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus. Sinä teet runsaaksi riemun, annat suuren ilon.

He iloitsevat sinun edessäsi, niin kuin elonkorjuun aikana iloitaan, niin kuin saaliinjaossa riemuitaan. Sillä lapsi on syntynyt meille, poika on annettu meille.

Hän kantaa valtaa harteillaan, hänen nimensä on Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas.

”Hänessä oli elämä - ja elämä oli ihmisten valo”

Syksy on maalannut eteemme yhteiskunnastamme hyvin rosoisen ja pahuuden täyttämän kuvan. Monet meistä ovat pysähtyneet miettimään: mikä meitä oikein vaivaa, kun niin paljon järjettömiä tekoja on tapahtunut keskuudessamme? Imatran tapahtumat ovat tuoneet esiin ihmismielen arvaamattomuuden. Mistä nämä väkivallanteot kertovat? Mikä niiden sanoma on? Voiko niihin ennakolta suojautua tai varautua? Vastauksia ei ole. On vain arvauksia. Onko kysymys syrjäytymisestä, pahoinvoinnista, mielenterveyden ongelmista vai jostakin muusta? Varmaa on se, että pahuus ja mielettömyys ovat näyttäneet meille jälleen kerran kasvonsa. Pimeys on peittänyt valon ja elämänhalun hetkelisesti.

Hiljaisuuden ja surun äärellä elämä jatkaa kulkuaan. Tähän pahuuden ja järjettömyyden keskelle joulun evankeliumi tuo uuden näkökulman ja toivon. Jeesus-lapsen syntyminen tapahtui myös aikanaan monenlaisten ristiriitojen keskellä. Silloinkin ihmisten välinpitämättömyys, itsekkyyks ja oman edun tavoittelu olivat voimakkaasti läsnä. Harvassa olivat ne ihmiset, joilta löytyi raskaana olevalle Marialle ja hänen miehelleen Joosefille myötätuntoa ja auttamisen halua. Heille ei tunnut löytyvän yösijaa, vaikka Marian synnyttämisen aika oli käsillä. Voi vain kuvitella, kuinka ahdistuneita, toivotomia ja peloissaan saattoivat Joosef ja Maria olla. Onneksi lopulta heille löytyi yösija karjasuojasta.

Jeesus-lapsen syntyminen turvasi kristillisen kirkon syntymisen. Yksittäiselle ihmiselle se antoi elämälle uuden suunnan ja tarkoituksen. Järjettömän, pahuuden ja rosoisen maailman keskelle syttyi valo, joka näytti ihmiskunnalle oikean suunnan. Pelastus oli las-

keutunut taivaasta maan päälle. **”Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo.” (Joh.1:4)**

Ilman valoa ei ole elämää. Valoa tarvitsevat kaikki. On sitten kysymys ihmisistä, eläimistä tai kasveista. Joulu on valon juhla. Tämä näkyy monien kotien ikkunoissa ja omakotitalojen pihoissa. Valon keskellä on turvallista olla. Valo suojelee elämää ja turvaa sille elämisen mahdollisuuden. Niinpä on ymmärrettävää nähdä Jeesus ihmisten valona. Juuri siksi Jumala lähetti Kristuksen maailmaan pimeyden keskelle tuomaan valoa eksyneiden ihmisten elämään. Tätä joulua yrittää kertoa meille lahjojen keskellä. Jeesus-lapsi on joulun talentti ja tähti. Hänen seimensä äärellä joulun on juuri se alkupe-
räinen joulun, josta kristillinen kirkko saa

voimansa ja tarkoituksensa. Jos meillä ei olisi Jeesus-lasta eikä joulua, ei meillä olisi myöskään pääsiäistä ja ylösnousemusta. Ihmiskunta olisi tällöin tuulijolla kuin laiva ilman kapteenia myrskyväällä merellä.

Tuttu jouluvirsi kuvaa tuon saman asian näin: **”Yö synkkä peitti silmäni, vaan tulit, Jeesuksen. Kirkas-tit yöni päiväksi ja nousit valokseni. Oi aurinkoni, iloni, lämmitä jälleen mieleni armosi säteilyllä.” (Virsi 25:3)**

**Keijo Toivanen
Kunniasuntio**

Reformaation merkkivuosi 2017

Reformaation (uskonpuhdistus) juhluvuoosi käynnistyi 31.10.2016. Tuolloin oli kulunut 499 vuotta siitä, kun Martti Luther julkaisi nuo 95 aneteesiään Wittenbergissä aneiden väärinkäyttöä vastaan pyhäinjäännösnäytelyn yhteydessä.

Alkaneen merkkivuoden juhlat hui Pentuivat 31.10.2017, kun Martti Lutherin aneteesien julkaisemisesta tulee kuluneeksi 500 vuotta.

Kirkkohallituksen ohjeissa seurakunnille todetaan, että ”reformaation merkkivuoden tavoitteena on tukea kirkon perustehtävää ja tehdä reformaatiota tunnetuksi luterilaisesti ja ekumeenisesti, tukea seurakuntia ja paikallista yhteistyötä sekä rakentaa tulevaisuutta, yhdistää merkkivuoden vietto Suomen itsenäisyyden juhluvuoden viettoon.”

Juhlavuoden keskeisinä periaatteina ovat: ekumeenisuus, paikallisuus, tulevaisuus ja Suomen itsenäisyyden (100v) juhluvuoteen liittyminen.

Martti Luther

Martti Luther syntyi 10.11.1483 Eislebenin kaupungissa entisen Itä-Saksan alueella. Hänen isänsä, Hans Luther, oli Martin syntyessä köyhä maaseudulta kaupunkiin muuttanut kaivostyöläinen. Martti Lutherin saama kotikasvatus totutti hänet vaatimatomuuteen ja ankaraan työhön. Rehellisyys ja suoruus olivat arvokkainta kodinperintöä.

Martti Luther tuli ylioppilaaksi 1501, maisteriksi 1505, vihittiin papiksi 1507, teologian tohtoriksi 1512 ja eksegetiikan professorina hän toimi vuosina 1512 - 1517 Wittenbergin yliopistossa.

Hän solmi avioliiton 1525 entisen nunnan, sivistyneen, ymmärtäväisen, tarmokkaan ja taloudellisen Katarina von Boran kanssa.

Martti Luther kuoli 18.2.1546 Eislebenissä.

Lutherin tärkeimpiä teoksia ovat: Uusi testamentti saksaksi 1520, saksalainen messu 1526, Vähä ja Iso Katekismus 1529 ja koko Raamattu saksaksi 1534.

Teesien julkistaminen

Martti Lutherilla ei ollut aikomusta hyökätä katolista kirkkoa, paaviutta ja hierarkiaa vastaan. Hänelle oli ratkaisevaa pelastuskysymys. Aneeteissaan Luther korosti

Jumalan sanan ja evankeliumin merkitystä kirkossa ja sitä, että synninpäästö perustui evankeliumiin eikä rahaan. Hän hyväksyi aneet ajallisen rangaistuksen hyvityksenä, mutta kielsi niiltä pelastusmerkityksen.

Aneet olivat ripissä (ripin osat: suun tunnustus, sydämen katumus, synninpäästö ja hyvitysteot) määrättyjen kirkollisten rangaistusten, hyvitystekojen, korvaamista rahalla. Tällainen anekapppa tuli Lutherille niin sietämättömäksi, että hänen oli pakko julkaista nuo kuuluisat 95 teesiään 31.10.1517 Wittenbergissä. Tästä katsotaan reformaation (uskonpuhdistuksen) saaneen alkunsa.

Lutherin teologian keskeiset ajatukset

Lutherin teologian lähtökohtina ovat: Ihminen vanhurskautetaan yksin uskosta (sola fide) evankeliumiin ja Kristukseen (uskonpuhdistuksen aineellinen eli sisältöperiaate) ja yksin Raamattu (sola scriptura) on kristillisen opin ja elämän korkein ohje (uskonpuhdistuksen muotoperiaate).

Martti Lutherin teologiassa korostuvat seuraavat seikat:

Teologia on jumala- ja kristuskeskeistä. Ihmisen omat yritykset pelastumisen asiassa eivät onnistu. Hän on tässä yksin Jumalan ja Hänen armonsa varassa. Ihminen löytää armollisen Jumalan vain Kristuksen kautta.

Raamattu-periaate tähdentää, että sen keskus on vanhurskaus ja Kristus.

Lutherin teologia on ristin teologiaa (theologia crucis), jonka mukaan ihmisen pelastuu vain Kristuksen ja hänen ristinkuolemansa kautta. Hänen teologiansa on vastakohta katolisen kirkon kunnian teologialle, jonka mukaan ihminen saattoi järkensä avulla tulla tuntemaan jossain määrin Jumalan ja jonka mukaisesti kirkko pyrkii vallan ja maallisen kunnian tavoitteluun.

Luther hyväksyy sakramenteiksi vain kasteen ja ehtoollisen.

Hän erottaa lain ja evankeliumin. Kirkossa julistetaan sekä lakia että evankeliumia, mutta maallista yhteiskuntaa hallitaan lailla ja miekalla, kirkkoa evankeliumilla.

Lutherin oppi kahdesta regimentistä (hallinnasta) merkitsee sitä, että Jumala hallitsee maailmaa sekä maallisen (valtio) että hengellisen (kirkko) esivallan välityksellä.

Lutherille hyvät teot ovat vanhurskauttavan uskon hedelmiä.

Hänelle yleinen eli hengellinen pappeus merkitsee sitä, että kaikki kristi-

tyt ovat kasteessa ja uskonsa perusteella pappeja.

Mitä uutta Martti Luther toi teologiaan?

Ihminen pelastuu yksin uskosta (sola fide), yksin armosta (sola gratia) ja yksin Kristuksen tähden (solum propter Christum). Tämä luterilaisuuden keskeinen oppi pätee edelleenkin. Tämän äärellä on hyvä pysähtyä miettimään, mitä se tarkoittaa minun elämässäni juuri nyt.

Armo ei tässä merkitse sitä, että ihminen olisi vapautettu pois rukouksesta ja lähimmäisenrakkaudesta. Sen sijaan armo johdattaa ihmisen uudistamaan elämänsä ja kiinnittämään huomionsa hyvien tekojen tekemiseen (lähimmäisenrakkaus).

Luther itse korosti ns. kultaista sääntöä (Matt.7:12), jonka mukaan: kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille. Tässä on laki ja profeatat.

Tästä seuraa selkeä kristillisen etiikan ajatus siitä, että ihminen asettuu lähimmäisen tilanteeseen ja miettii, mitä toivoisi itselleen tehtävän, jos itse olisi samassa tilanteessa.

Evankeliumin sanoma on tuotava kaikille ihmisille heidän äidinkielellään. Siksi Luther käänsi Raamatun saksaksi 1534 ja tämän saman meillä teki aikanaan Mikael Agricola.

Samalla tähän liittyy kirkolle jatkuva velvoite siitä, että yksin Raamattu (sola scriptura) on kristillisen opin ja elämän korkein ohje (uskonpuhdistuksen muutoperiaate).

Tästä seuraa, että kirkon on Raamatun valossa jokaisena aikakautena arvioitava eettisiä, opillisia ja yhteiskunnallisia kysymyksiä.

Lutherin kahden regimentin oppi antaa eväitä eettisten ja yhteiskunnallisten kysymysten käsittelyyn ja ratkaisuihin. Se auttaa ymmärtämään, mikä on maallisen esivallan eli valtion piiriin kuuluva tehtävä tai kysymys ja mikä on puolestaan hengellisen esivallan eli kirkon piiriin kuuluva tehtävä tai kysymys. Tosin joskus rajapinnat voivat olla sellaisia, että ne kuuluvat molemmille. Tällaisia ovat aika usein eettiset kysymykset.

Kysymys yleisestä eli hengellisestä pappeudesta on ollut viime vuosina esillä luterilaisessa kirkossa. On puhuttu maallikkovastuusta. Tämä näkyy ja on näkynyt kirkossa tapahtuneissa monissa uudistushankkeissa. On mietitty sitä, mitä kaikkea vastuuta ja tehtäviä seurakunnassa voitaisiin antaa aktiivimaallikoille eli kristityille.

Tällaisia hankkeita ovat olleet jumalanpalvelus- ja käsikirjauudistukset. On haluttu, että seurakuntalaiset voisivat entistä enemmän osallistua esimerkiksi erilaisten jumalanpalvelusten ja tapahtumien suunnitteluun sekä niiden toteuttamiseen.

Lutherin ajattelusta voisi nostaa esille muutakin ammennettavaa tähän päivään. Kysymys ristin teologiasta voisi olla tällainen. Siinä katsotaan alas ristin kuvaan: Jumalaan ihmisyydessä, heikkoudessa ja hulluudessa. Ristin teologia perustuu Jumalan rakkauteen. Professori Tuomo Mannermaa kirjassaan kaksi rakkautta kuvaa ristin teologiaa näin: "Kristus on yhdistänyt itseensä kaikkien syntisten ihmisten persoonat. Hän on, kuten Luther ilmaisee, kaikkein suurin syntinen (maximus peccator), joka on upponnut (submersus) kaikkiin synteihin ja johon kaikki synnit ovat uponneet. Jokaisen ihmisen synty, kuolema ja helvetti on näin Kristuksessa ja Kristus on jokaisen ihmisen synnissä, kuolemassa ja helvetissä."

Reformaation merkivuosi 2017 haastaa meitä jokaista miettimään, mitä on olla luterilainen tämän ajan monikulttuurisessa Suomessa. Mitä on luterilainen identiteetti ja miten sen voisi säilyttää loukkaamatta muita? Mitä tähän sanottavaa Martti Lutherilla olisi meille suomalaisille reformaation juhluvuotena? Ehkä hän saattaisi sanoa, että etsikää armollista Jumalaa. Tämän etsinnässä meitä voisivat auttaa Paavalin sanat, jotka olivat myös Lutherille merkitykselliset, roomalaiskirjeestä: "Uskosta vanhurskas elää." (aikaisempi käännös: "Vanhurskas on elävä uskosta.") (Room.1:17)

Keijo Toivanen Kunniasuntio

Lähteet:

Anna-Kaisa Inkala ja Jyri Komulainen (Toim.), Armon horisontit, Huomisen luterilaisuus,

Kirjapaja. Helsinki 2016

Jari Jolkkonen, Seitsemän teesiä reformaatiosta. Savon Sanomat 17.11.2016

Kari Kopperi, Ristin rakkaus, Kirjapaja 2015

Tuomo Mannermaa, Kaksi rakkautta, Johdatus Lutherin uskonmaailmaan, Suomalaisen teologisen kirjallisuusseuran julkaisuja 194, Helsinki 1995

Pekka Metso ja Esko Ryökäs (Toim.), Kirkkotiedon kirja. Ekumeeninen johdatus kirkkojen oppiin ja elämään. Kirjapaja. Helsinki 2005

Raamattu, Kirjapaja. Pieksämäki 1992

Reformaation juhluvuoden materiaalia löytyy: www.sakasti.fi/Reformaation_merkivuosi_2017

POHJOINEN REFORMAATIO

Toimittaneet Meri Heinonen ja Marika Räsänen

Pohjoinen reformaatio on tietokirja, jossa tarkastellaan reformaatiota, sen leviämistä ja vaikutusta Ruotsin valtakunnan itäisessä osassa eli nykyisen Suomen alueella. Reformaation myötä kirkko menetti suuren osan omaisuudestaan ja kuninkaasta tuli Ruotsin kirkon pää. Myös ymmärrys ihmisen suhteesta Jumalaan muuttui, suomen kielestä tuli kirjakieli ja papisto sai mennä naimisiin. *Pohjoinen reformaatio* -teos vastaa kysymyksiin siitä, miten nämä muutokset näkyivät kirkon ja yhteiskunnan toiminnassa sekä ihmisten elämässä.

Kirja keskittyy reformaatioon kulttuurisena ilmiönä, uskonnollisena murroksena, jonka vaikutus näkyi yhteiskunnan eri osa-alueilla. Teoksessa reformaatiota lähestytään pitkällä aikavälillä, vasten keskiaikaista taustaa sekä 1600-luvun puhtasoppisuutta, ja esiin tuodaan niin jatkumoita kuin muutoksia. Käsiteltävät teemat ulottuvat kirkon hallinnon ja aatelin uskonnollisuuden pohdinnasta kaupunkilaisten arkeen ja kaupunkikuvan muutoksiin. *Pohjoinen reformaatio* -kirjan lukuihin sisältyy myös katsauksia Eurooppaan, jotka antavat lukijalle mahdollisuuden tarkastella pohjoisen ilmiötä suhteessa laajempaan kansainväliseen murrokseen.

Pohjoinen reformaatio -teoksen kirjoittajina on suuri joukko historian, arkeologian, taidehistorian ja kielentutkimuksen asiantuntijoita.

Meri Heinonen, Anu Lahtinen ja Marika Räsänen

Reformeista reformaatioon

Vuosi 2017 on julistettu maailmalajajärjestykseksi reformaation merkivuodeksi. Tuolloin tulee kuluneeksi 500 vuotta siitä, kun Martin Luther julkisti 95 teesiään, joissa hän kritisoi katolisen kirkon harjoittamaa aneakauppaa. Vaikka Lutherin tavoitteena ei tuolloin ollut perustaa uutta kirkkokuntaa, monen tekijän summana hän ja muut kirkon kritisoijat ajautuivat lopulta katolisen kirkon kanssa niin pahoihin riitoihin, että Eurooppaan syntyi uusia kirkkoja.

Mielikuva Lutherista nauaamas- teesejään Wittenbergin linnankirkon oveen on historiakulttuurillemme keskeinen. Ainakin luterilaisissa mais- sa useimman ihmiset tuntevat tarinan ja pitävät sitä reformaation alkusysäyk- senä. Se voidaan ymmärtää eräänlai- seksi symboliksi sille, että moderni in- dividualismi ja ajattelunvapaus asettuivat vastustamaan autoritaarista paa- vin valtaa ja keskiaikaisia taikauskona näyttäytyviä, hartauselämän tapoja. Tämä siitakin huolimatta, että tapah- tuma itse reformaatioilmiön kannalta oli melko vähämerkityksellinen. His-

toriantutkimuksessa on myös kiistelty siitä, naulasiko Luther todella teesinsä kirkon oveen, mutta lopullista selvyyt- tä asiasta ei ole. On täysin mahdolli- ta, että ajan yliopistokeskustelulle tut- tuun tapaan Luther toi julki ajatuksen- sa kiinnittämällä ne myös Wittenber- gin linnankirkon oveen. Ainakin hänen tiedetään lähettäneen teesejään kirkol- lisille vaikuttajille ja tehneen tällä tavoin ajatuksiaan julkiseksi.

Reformaatio tai uskonpuhdistus, kun- ten sitä aiemmin yleensä tutkimuskes- sakin kutsuttiin, nähtiin pitkään mur- roksena, joka muokkasi eurooppalais- ta yhteiskuntaa ennennäkemättömäl- lä tavalla. Kansankielinen hartauden- harjoitus ja yksilöllinen Jumala-suhde on yhdistetty nimenomaan reformaa- tioon. Nykyisin historioitsijat puhuvat reformaationkin kohdalla mieluummin jatkumosta ja hitaasta muutoksesta. Monet ilmiöt, jotka on liitetty refor- maatioon kuuluviksi olivat kehittyneet jo aiemmin. Kirkoissa saarnattiin kan- sankielillä jo keskiajalla, vaikka osa se- remonioista oli latinaksi. Samoin kan- sankielisiä käännöksiä Raamatusta tai

ainakin Raamatun osista oli monilla Eu- roopan alueilla luettavana jo paljon en- nen reformaatioita.

Kaksi katsantoa, kaksi katsetta

Luterilaisuuden juurruttamisessa keskeistä oli uskon totuuksiin kas- vattaminen: uskon varassa otetaan vastaan elämän ja kuoleman kohtalot ja miten se puetaan sanoiksi. Refor- maation mukana tuli kuitenkin myös toinen katsanto, yhtä kauaskantoinen. Se koski sitä, miten ihmisten kesken toimitaan, sosiaalietiikkaa. Reforma- tio käänsi ihannetta hyvistä töistä ja köyhille annettavista almuista kohti kul- taista sääntöä ja rakkauden kaksois- käskyä. Pitkään tämä eettinen opetus jäi sen varjoon, että luterilainen kirkko niveltui osaksi valtiollista kontrollijärjes- telmää ja omaksui moraalisen kurinpi- täjän roolin jalkapuineen ja häpeäpen- keineen. Mutta syväjuonne oli olemas- sa ja vaikutti.

Luterilaisen reformaation sosiaa- lietiikka ohjasi yhteisvatuullisuuteen

Toulu-evankeliumi

Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ja meni verollepanoa varten Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun. Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa, joka odotti lasta. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: "Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus Herra. Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä." Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen:

Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kun enkelit olivat menneet takaisin taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: "Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen, minkä Herra meille ilmoitti." He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki, jotka kuulivat paimenten sanat, olivat ihmeissään. Mutta Maria katki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä.

Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

Evankeliumi Luukkaan mukaan 2:1-12

ja keskinäiseen huolenpitoon. Se oli taustalla köyhäinhoidon ja diakonian kehitymisessä. Kirkko otti niistä ensin vastuuta. Siinä sadan vuoden työssä, jossa on rakennettu pohjoista hyvinvointivaltiota, keskeisenä ja kantavana on ollut eettinen pohja. Se on ohjannut katsomaan yhteiskunnallista päätöksentekoa kulloinkin heikoimmassa asemassa olevan näkökulmasta. Vastuu on nähty yhteisenä, viime kädessä valtion vallan kannettuna, ei yksityisenä hyväntahtoisuutena. Siemenet tälle kylvettiin luterilaisessa reformaatioissa. Siinä määrin kuin valtiovalta lainsäädännössä pyrkii katsomaan marginaaliin jäävien kannalta, voi ajatella, että reformaation kaksi katsetta,

vallan katse ja matala katse, kohtaavat, tai ainakin tunnistavat toisensa.

Pohjoinen reformaatio in 1500-luvulta lähtien muovannut kirkkoa ja kirkollista elämää. Kyse ei ole ollut kiinteästä, tarkkarajaisesta virtauksesta, jonka jäljet voisi vaivatta tunnistaa. Sen sijaan 1500-luvulla lähti liikkeelle muutosten virta, joka sekoittui myöhempiin muutoksiin ja vaikutuksiin. Sen sijaan 1500-luvulla lähti liikkeelle muutosten virta, joka sekoittui myöhempiin muutoksiin ja vaikutuksiin. Sellainen on reformaation luonne. Se jatkuu. Kaikki 1500-luvun jälkeen tapahtuneet henkiset, sosiaaliset, kulttuuriset ja yhteiskunnalliset muutokset ovat muo-
vanneet reformaation perintöä. Men-

neisyyteen voi katsoa vain niiden läpi, tästä kohtaa historiaa.

Reformaation perintö tästä katsoen on erikoisella tavalla kahtalainen. Se on merkinnyt sekä ylhäältä että alhaalta suuntautuvaa katsetta, sekä valtaan sitoutunutta että sitä kyseenalaistavaa voimaa, sekä säilyttävää että muuttavaa tekijää. Yhtä kaikki se on erottamaton osa suomalaisen kulttuurin identiteettiä. Se ulottuu syvemmälle ja laajemmalle kulttuuriin kuin modernismin näky.

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Espoossa 27.–28.6.2017

– Arkipäivän turvallisuus seurakuntatyössä –

TIISTAI 27.6.2017

- 8.00 Tulokahvit ja ilmoittautuminen**
* Tapiolan kirkko, Kirkkopolku 6, Espoo
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Seurakuntasali, Tapiolan kirkko
* Puheenjohtaja Antti Ruuskanen
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen
Kirkon alat ry
* Kirkkoherra Päivi Linnoinen
- 10.00 Turvallisuus ihmisen toimintana – Turvallisuuskulttuurin kehittäminen**
* Rehtori Matti Waitinen
Pelastuslaitoksen Osaamiskeskus
- 11.30 Lounas**
* Grill It!
Sokos Hotel Tapiola Garden
Tapionaukio 3, Espoo
- 12.00 Konsertti**
* Kirkkosali, Tapiolan kirkko
- 13.00 Keittiöhygienia**
* Srk-sali, Tapiolan kirkko
* Ismo Korhonen
Hausjärven kunta
ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö
- 14.30 Kahvit**
* Grill It!
- 15.00 Haastavat asiakastilanteet srk-työssä turvallisuuden kannalta**
* Palomestari Hannu Willman
Länsi-Uudenmaan Pelastuslaitos
- 16.30 Vuosikokous**
* Srk-sali, Tapiolan kirkko
Kirkkopolku 6
- 18.30 Päivällinen**
* Grill It!

KESKIVIIKKO 28.6.2017

- 8.00 Viikkomessu**
* Tapiolan kirkko
* Kirkkoherra Päivi Linnoinen
- Kirkkoesittely**
* Tapiolan kirkko, Kirkkopolku 6, Espoo
* Antti Ruuskanen
- Valokuvaus**
* Tapiolan kirkko
- 10.00 Kirkonpalvelijan tehtävät kirkoissa**
* Kirkkosali, Tapiolan kirkko
* Pastori Helena Turja
Seinäjoen seurakunta
- 11.30 Lounas**
* Grill It! Sokos Hotel Tapiola Garden
Tapionaukio 3, Espoo
- 12.30 Motivaatio jaksamisen lääkkeenä**
* Seurakuntasali, Tapiolan kirkko
* Raimo Vakkuri, kouluttaja
- 14.00 Kesäpäivien päätös**
* Seurakuntasali, Tapiolan kirkko
* Puheenjohtaja Antti Ruuskanen
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät 26.–27.6.2018, Tampere
Solo Sokos Hotelli Tornin Tampere, Ratapihankatu 43, Tampere
- 14.30 Lähtökahvit**
* Grill It!
Sokos Hotel Tapiola Garden
Tapionaukio 3, Espoo

Majoitus:

Sokos Hotel Tapiola Garden, Tapionaukio 3, Espoo

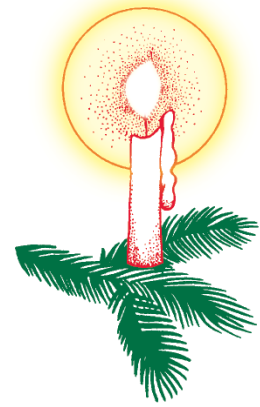
- Kaksi yötä, täyshoito ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 26.6. (350,-)
- Yksi yö, täyshoito ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 27.6. (290,-)
- Ei majoitusta, ruokailut ja osallistumismaksu, tulo hotelliin 27.6. (200,-)

Ilmoittaudu www.kirkonpalvelijat.fi tai Kari Hartikainen p. 050 520 7003 – 16.6.2017 mennessä.

Talvinen Tapiolan kirkko

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous

pidetään tiistaina 27.6.2017 klo 16.30 seurakuntasali,
Tapiolan kirkko, Kirkkopolku 6, Espoo.

Hallituksen kokouksessa 17.11.2016 Helsinki

Antti Ruuskanen
puheenjohtaja

Kari Hartikainen
sihteeri

Arwoisat Kirkonpalwelijat

Näin loppuvuodesta yleensä suunnitellaan tulevaa ja jo vähän vedetään yhteen menneen vuoden saavutuksia, onnistumisia ja mahdollisia epäonnistumisia. Omalta osaltani se tarkoittaa, että pohdin kuinka onnistuin toimituksissa, jumalanpalveluksissa ja rippikoulutyössä. Arkisen työni lisäksi pohdiskelen myös työtäni Kirkon alojen puheenjohtajana. Katsoessani taaksepäin, voin olla melkoisen hyvällä mielellä. Mieleeni tulee kaikki ne ihmiset, joita olen vuoden aikana tavannut ja kuinka he ovat tulleet osaksi myös minun elämäni. Kävin juuri koululla pitämässä itsenäisyyspäivänhartauden ja mieltä lämmitti se, että nuoret tulivat juttelemaan ja moikkailivat kauempaa-kin Tiina-pappia. Tiedän, että en ole ainoa näiden tuntemusteni kanssa. Tiedän, että muutkin kokevat tällaista iloa muiden ihmisten kohtaamisista.

Tulevaisuuden suunnitelmiin kuuluu myös aina opintojen suorittami-

nen. Onhan meille kaikille tuttu sanonta: oppia ikä kaikki. Emme ole koskaan valmiita, aina tarvitsee hankkia lisätieto ja päivittää osaamistaan, muutoin tipahtaa äkkiä kartalta, että mitä näissä töissä oikeasti pitää tehdä. Vaikka siten pitäisi huolta satoja vuosia vanhoista kiinteistöistä tai tekstiileistä, niin sitä suuremmalla syyllä on syytä pitää tietotaitonsa ajantasaisena. Sen lisäksi, että saamme tietoa opiskelusta, pitää se myös mielen virkeänä ja tuo uutta intoa työhön. Siksi suosittelen lämpimästi, että käynte kursseilla, se lisää työssä jaksamista. Tätä veruketta voi myös tarjoilla esimiehelle, joka vastaa määrärahoista.

Kaikesta pohdinnasta ja suunnittelusta huolimatta, sydän taituu pikkuhiljaa joulunaikaan ja sen valoisaan tunnelmaan. Joulukuukauden sesonkiaika, jolloin on taottava kun rauta on kuumaa eli tehtävämme on tuoda tuota kristuksen syntymäjuhlan iloa ja va-

loa tämän maailman pimeyden keskelle. Tuomme tuota ilosanomaa kaikelle kansalle erilaisissa seurakunnan tilaisuuksissa. Ihmiset ihastelevat kauniisti koristeltuja ja valaistuja kirkkoja. Kaunis musiikki ja joulun sanoma virittää meidät kaikki tuohon joulun ylevään sanomaan ja sen kauneuteen. Olen miettinyt, että kuinka taianomainen tämä adventin aika onkaan. Tuo kuukausi kuuluu kuin siivillä, on suorastaan jännittävää kuinka tuo työnpaljous, mikä tähän aikaan liittyy, on yhtäkkiä ohi ja ollaan kohta keräilemässä joulun merkkejä pois ja siirtymässä loppiaisen jälkeiseen elämään. Mutta ehkä se on sitä, että joulun sanoma kantaa myös meitä Jumalan työtovereita, niin että jaksamme tehdä työtämme iloisin ja avoimin mielin.

Valoisaa ja iloista Vapahtajamme syntymäjuhlaa Teille kaikille.

**Lämmöllä teitä kaikkia ajatellen,
Tiina Heino, Kirkon alat ry:n hallituksen puheenjohtaja**

*Hyvää Joulua
ja Onnellista Uutta Vuotta!*

Kiitos olkoon Jumalan, kun Hän saapui Pojassaan
armahtamaan luotujaan.

Toivotamme kaikille jäsenillemme,
yhteistyökumppaneillemme ja lukijoillemme Siunattua
Vapahtajamme syntymäjuhlaa,
sekä iloa ja valoa vuoteen 2017.

Kirkonpalvelijat ry hallitus
Antti Ruuskanen
puheenjohtaja

Kari Hartikainen
sihteeri

Tulevaisuus rakennetaan yhdessä sopien

Suntion (kirkonpalvelijan) ammat-
ti oli tunnettu ja tunnustettu jo
1600-luvulla, jolta ajalta on kirjallisia
ohjeita tehtävän sisällöstä ja jopa palk-
kauksesta. Suntion asema vakiintui,
kun kirkkolaissa vuonna 1869 määri-
teltiin suntion tehtäviä ja kelpoisuutta.
Hänen tuli olla mm. harjaantunut kir-
janluvussa.

Kirjanlukutaitoa tarvitaan yhä ja var-
sinkin, kun paikallinen sopiminen tulee
mahdolliseksi 01.02.2017 alkaen. Var-
sinaista paikallista sopimustoimintaa ei
kirkon toimialueella ole vielä ollut laa-
jassa mittakaavassa. Palkoista ja työ-
aikapankeista yms. on neuvoteltu kir-
kon yhteistoimintasopimuksen mukai-
sesti, mutta lopullinen päätösvalta on
ollut työnantajalla.

Paikallinen sopimustoiminta tarkoit-
taa menettelyä, jossa paikallistason
osapuolet neuvottelevat ja sopivat
kirjallisesti valtakunnallisesta virka- ja
työehtosopimuksesta poikkeamisesta.
Paikallisella sopimisella ei tarkoiteta
työntekijän ja työnantajan välillä solmit-
tavia sopimuksia, esimerkiksi työsopi-
musta eikä myöskään kirkon yhteistoi-
mintasopimuksen mukaista yhteistoi-
mintamenettelyä. Paikallinen sopimi-
nen voi koskea koko työyhteisöä, jota-
kin yksikköä tai ammattikuntaa.

Paikallisen sopimisen kirjaaminen
työehtosopimukseen ei automaattises-
ti tarkoita sitä, että paikallisen sopimi-
sen edellytykset täyttyisivät. Kyse on
ennen muuta asenteista ja tahtotilas-
ta. Pöytään ei voi istua maksimoimaan
omaa etuaan, vaan etsimään optimaal-
ista ratkaisua, joka tuottaa eniten yh-
teistä hyötyä. On rakentavaa, jos vai-
keistakin asioista pystytään puhumaan
avoimesti ja kyetään etsimään toimivia
ratkaisuja yhdessä. Sekä työnantajien
että työntekijöiden on voitava luottaa
siihen, että paikallinen sopiminen on
oikeudenmukaista ja toimii molempiin
suuntiin.

Paikallisen sopimisen lisääminen tar-
koittaa myös sitä, että luottamusmie-

ten työskentelyolosuhteita luottamus-
miehinä on parannettava. Luottamus-
miehille on taattava riittävä koulutus ja
aikaa paikallisten neuvottelujen käy-
mistä varten. Tiedonvälitystä työnan-
tajan ja luottamusmiesten kesken on
lisättävä. Paikallinen sopiminen toimii,
kun osapuolet luottavat toisiinsa ja nä-
kevät henkilöstön hyvinvoinnin ja työ-
yhteisön tuottavuuden yhteisenä pää-
määränään. Hyvinvointi ja tuottavuus
kun kulkevat käytännössä aina käsi kä-
dessä.

Ammattijärjestöjen historian ja ke-
hityksen punainen lanka on siinä, että
työehdoista sopiminen on onnistuttu
muuttamaan yksilökohtaisesta sane-
lusta kollektiiviseksi sopimiseksi. Pa-
rasta paikallista sopimista työntekijän

kannalta on edelleen yhdistyä ja järjes-
täytyä. Yksin sopiminen suoraan työn-
antajan kanssa olisi paluuta vanhaan ja
tietäisi työntekijälle kylmää kyytiä.

Kirkonpalvelijat ymmärsivät yhteisen
edun merkityksen jo vuonna 1934 pi-
täessään ensimmäisen järjestäytymis-
kokouksensa. Yhä voimme yhdessä
päättää mitä haluamme tavoitella ja
mistä sopia. Yhteisöllisyys on moder-
nia ja kollektiivisuus on tulevaisuutta.
Tulevaisuus rakennetaan yhdessä pai-
kallisesti.

*Toivotan teille kaikille kirkonpalveli-
joille rauhallista joulunaikaa ja työintoa
vuoteen 2017*

Paula Aaltonen
toiminnanjohtaja

Tärkein sution luoma vaikutelma on kohtaava sution

Sution työ on palveluammatti. Tilaisuuksien valmistelu ja seurakunnan tiloista huolehtiminen ovat omalta osaltaan seurakuntalaisten ja työtovereiden palvelemista, mutta työn merkityksellisin sisältö syntyy ihmisten suorassa kohtaamisessa. Hyvällä sutionilla on tilannetajua, hän palvelee pyytämättä, antaa aikaansa toisille ja kohtaa kirkkoon tulevia parhaan kykynsä mukaan. Mutta kiire, työtehtävien kasautuminen ja heikko tiedonkulku työyhteisön sisällä tuottavat hankalia tilanteita ja vaikeuttavat sution mahdollisuuksia kohdata ihmisiä tyydyttävällä tavalla. Tässä keskeisimpiä havaintoja, joita tein tutkiessani sution työssä tapahtuvaa vuorovaikutusta pro gradukseni Kohtaava, liikkuva, näkymätön - sosiaalisen vuorovaikutuksen ulottuvuudet sution työssä Erving Goffmanin dramaturgista lähestymistapaa hyödyntäen. Tutkimustani varten haastattelin keväällä 2016 yhdeksää eri sutionia, jotka työskentelivät sekä suurissa, että pienissä seurakunnissa ja joiden työkokemus vaihteli 3-20 vuoden välillä. Osa haastateltavistani oli suorittanut sution ammattitutkinnon ja osa omaksunut vaadittavat taidot työelämässä. Minua kiinnosti selvittää, millaisia vaikutelmia sutionit pyrkivät ammattiroolistaan luomaan ja millaisia muotoja sosiaalinen vuorovaikutus saa sution työssä suhteessa seurakuntalaisiin ja työyhteisön sisällä suhteessa pappeihin.

Dramaturginen lähestymistapa

Työelämää ja ihmisten välillä tapahtuvaa sosiaalista vuorovaikutusta voidaan tutkia monella eri tapaa. Päädyin gradukseni käyttämään kanadalaisen sosiologin Erving Goffmanin (1922-1982) kehittämää dramaturgista lähestymistapaa, jossa sosiaalista maailmaa havainnoidaan teatterimeta-

foran avulla. Ominaisinta tälle teorialle on säännönmukaisten menettelytapojen löytäminen sosiaalisista kohtaamisista; mitä silloin tapahtuu, kun vähintään kaksi henkilöä tulevat toistensa fyysiseen läheisyyteen? Goffmanin mukaan tällöin nimittäin astutaan ikään kuin näyttämölle, jossa itse kukin pyrkii säätelemään vuorovaikutustilanteessa syntyviä vaikutelmia. Nämä vaikutelmat eli esitykset ovat harkiten toteutettuja toimintakaavioita, jotka ovat samalla äärimmäisen herkkiä häiriöille ja vääринymmärryksille. Goffman käytti usein esimerkkinä palveluammatin edustajia ja asiakaspalvelutilanteita kirjoittaessaan sosiaalisesta vuorovaikutuksesta. Koinkin, että Goffmanin dramaturgia tarjosi sution työn tutkimukseen värikkään ja laajan käsitteistön, jonka avulla pääsin tarkastelemaan tätä monialaista ja vaativaa ammattia mielekkästä näkökulmasta käsin.

Hyvä sution kohtaa, liikkuu ja on näkymätön

Haastatteluaineistoni perusteella sutionit pyrkivät työssään luomaan kolmenlaisia vaikutelmia, joista tärkein on kohtaava sution. Kirkon avautuva ovi symboloi monelle mah-

dollisuutta ja myös vaatimusta vuorovaikutukseen; kirkkoon tuleva odottaa usein kohdatuksi tulemistä ja sution pyrkii täyttämään tuon tarpeen parhaan kykynsä mukaan. Hän kuuntelee, asettuu tarvittaessa sielunhoitajan rooliin ja ohjaa apua tarvitsevan eteenpäin. Toinen sution luoma vaikutelma on liikkuvuus – sution on jaksettava päivän aikana pysyä liikkeessä, nostaa ja kantaa raskaitakin esineitä ja viestiä koko olemuksellaan, että palvelee tehokkaasti. Työ on fyysistä ja jopa kuormittavaa. Kolmanneksi sution tulee osata häivyttää itsensä taustalle ja olta-va näkymätön. Tällöin hän on läsnä, mutta pysyttelee taka-alalla. Kohtaava, liikkuva ja näkymätön sution ovat kaikki ihannevaikutelmia, joita on usein mahdotonta toteuttaa samanaikaisesti. Tämä tuotti haastateltavilleni monesti myös päänsä. Kiireisinä hetkinä tulisi olla liikkuva, mutta ihmisten kohtaamiseen jää tällöin vähemmän aikaa. Tilaisuuksien aikaan sution on oltava näkymätön, mutta esimerkiksi järjestyshäiriöt edellyttävät puuttumista tapahtumien kulkuun. Sution luomat ja ylläpitämät vaikutelmat muuttuvatkin monta kertaa yhden työpäivän aikana ja aina tilanteen vaatimalla tavalla.

Suntiota tulee informoida ajoissa

Jumalanpalvelusten ja kirkollisten toimitusten valmistelu ja toteutus muodostavat eräänlaisen ytimen suntion työssä ja näihin tilaisuuksiin liittyy aina kiinteästi tilaisuutta toimittava pappi tai papisto. Haastattelemani suntiot suhtautuivat tähän yhteistyöhön ja sen lopputulokseen vakavasti, sillä onnistuessaan jumalanpalveluselämä ja toimitukset tuottivat suntioille suurta iloa. Suntio ja pappi nähtiin erottamattomana parivaljakkona, sillä toimitusten näkökulmasta heitä yhdistää molemminpuolinen riippuvuuden side. Jotta suntio voisi toteuttaa oman työnsä hyvin, tarvitsee hän tarvittavat tiedot hyvissä ajoin voidakseen tehdä vaadittavat valmistelut. Näin ei läheskään aina kuitenkaan tapahdu ja tämä herätti haastateltavissani voimakasta tyytymättömyyttä ja kokemuksen ettei omaa työtä arvosteta. Pettymykset seurakunnissa tapahtuvaan tiedonkulkuun ovat yhdenmukaisia aikaisempien vuosien Kirkon työolobarometrien ja vuoden 2014 Julkisen alan työhyvinvointitutkimuksen tulosten kanssa. Niiden perusteella tiedonkulku koetaan kirkon sisällä heikoksi kaikilla työaloilla – myös esimiestasolla.

Vaarallinen vapaaehtoistyö

Suntion tärkein yleisö, eli kenelle vaikutelmia luodaan, ovat sekä kirkossa harvemmin käyvät asiakkaat että seurakunnan säännöllisessä toiminnassa näkyvät seurakuntalaiset. Kohtaamisia asiakkaiden kanssa yhdistää niiden hetkellisyys ja ainutkertaisuus; oli kyseessä sitten morsiamen rauhoittelu ennen vihkimisen alkua tai surevan omaisen vastaanottaminen. Suhde seurakuntalaisiin on kiinteämpi ja vastavuoroisempi asiakkaisiin verrattuna. Seurakuntalaiset osoittavat arvostusta suntion työtä kohtaan ja näkevät myös näkymättömän suntion – mutta antavat tuttavallisesti myös palautetta kokemistaan epäkohdista. Aivan oma jännitteensä tuntui haastatteluaineis-

toni perusteella vallitsevan suntioiden ja aktiivisimpien seurakuntalaisten, vapaaehtoistyöntekijöiden, välillä. Kirkon sisällä lisääntynyt ja monipuolistunut vapaaehtoistyö yhdistyi haastateltavieni mielikuvissa kirkon heikkenevään taloustilanteeseen ja henkilöstömenojen vähentämiseen. Suntion työtehtävien korvaaminen vapaaehtoistyöllä, vaikka vain ajatuksen tasolla, koettiin hyvin loukkaavana ilmiönä. Suntion työn tulevaisuus näyttäytyikin monelle epävarmana.

Suntion työtä tulisi tutkia lisää

Vaikka suntion ammatilla on pitkä historia ja se voidaan nähdä hyvin perinteisenä evankelis-luterilaisen kirkon ammattina, on suntion työ tutkimuskohteena saanut hyvin vähäistä kiinnostusta osakseen. Mauno Soronen tutki vuonna 1987 julkaistussa pro gradussaan Hämeenlinnan rovastikunnan suntioiden tehtävien ja toimenkuvan muuttumista 1900-luvun aikana, mutta tämän jälkeen ei yksinomaan suntioista ole Suomessa julkaistu yhtään varteenotettavaa tutkimusta. On-

kin mielestäni aiheellista väittää, että tutkimusaukko suntioiden suhteen on ilmeinen ja toivon, että oma tutkimukseni toimisi tässä tärkeänä avauksena – ja toivottavasti myös innoittajana. Jo pelkän suntion työnkuvan määrittelyn koin kirjoitusprosessini aikana hyvin haastavaksi, mikä paljastaa ammatin lähes loputtoman monialaisuuden. Oli suuri kunnia saada suntioiden ääntä kuuluviin – työ tuntuu vaativan tekijältään paljon, mutta onneksi antaa myös samalla mitalla.

Hanna Merikanto

Kirjoittaja on työskennellyt tunsisuntiona vuodesta 2008 Tapiolan seurakunnassa Espoossa ja työnsä ohella opiskellut Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa. Pro gradu -tutkielmansa Hanna Merikanto teki suntion työssä tapahtuvasta vuorovaikutuksesta. Tämän aiheen hän omien sanojensa mukaan koki todella tärkeäksi ja mielekkääksi, koska suntion työstä ei ole Suomessa julkaistu varteenotettavaa tutkimusta vuoden 1987 jälkeen.

Kirkon ovilla tuulee

Vuosituhsien ja -satojen aikana kirkkomme on ollut monenlaisten muutosten näyttämönä. Jos ovilla on tuuli käynyt, yhteys taivaalliseen auttajaamme on säilynyt. Inhimilliseen tapaan uskovien joukko on jakautunut oikein uskoviin ja lahkoutunut vielä paremmin uskoviin. Raamatun keskeisin totuus: rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi on pirstoutunut, säilyen kuitenkin tulkinnoiltaan säilytyneenä.

Aiemmin seurakunta oli nykyisen kunnan kaltainen hallinnoiltaan ja kirkkoherra (rovasti) oli samalla ikäänkuin kunnan johtaja nykyisen systeemin aikana. Johdon merkitys on korostunut erityisesti katastrofien, kuten sotien aikana. Suomessa muistetaan huutolaislasten ajat ja nykyisen diakonian alkutaipaleet.

Omana aikanamme olemme selkiytyneet naispappeuteen ja parhailaan on käynnissä mielipiteiden huuto-kauppa homojen ja lesbojen avioliitoista. Kirkon parvella työskennelleenä soivan rukouksen ja ylistyksen välittäjänä tiedän liiankin hyvin, mitä odotettavissa on. Papisto jakautuu kahtia kirkollisen vihkimyksen hyväksymisessä. Itse olen miettinyt, millaista häämusiikka uruilla soittaisiin tilanteen mukaan.

Kaiken muutosten vyöryessä entistä kirkkaanpana säihkyä käsky Jumalan ja lähimmäisen rakastamisesta. Itse asiassa juuri lähimmäisessä, hätää ja elämän vaikeuksia kärsivässä kohtaamme Jumalan. Ihmisinä Jumala

henkilöityy monelle persoonana. Hän on kuitenkin jotain paljon suurempaa, jonka määrittämiseen tarvitaan Raamattu ja Jeesuksen tuoma sanoma. Keskeisenä on rakkaus.

Ihminen on tapansa mukaan tehnyt "oikeasta opista" vallan välineen ja kirkon aitojen ulkopuolella leiriintyneenä on lukuisia määriä oikeampaa oppia julistavia. Tärkein, rakkaus on jäänyt Raamatun kansien väliin.

Jumala sallii hyvän ja poistaa pahan. Siksi voimme luottavaisina jättää kysymyksen vihkimisestä hänen huomaansa. Jumala on luonut koko luontoon kaksijaon, naisen ja miehen, uroksen ja naaraan.

Hän on luonut myös poikkeukset niin ihmiseen kuin eläimistöön. Toteutukseen meissä hänen tahtonsa rakkauden yhdistävään voimaan!

SNAP

Kirkonpalvelijat ry Keski-Suomen alaosasto

pitää vuosikokouksen pe 27.1.-17 klo 18 Kirkkopuiston Rossossa, Jyväskylässä. Tervetuloa mukaan alaostastamme väki! Ilmoittautumiset ja mahd. ruokavaliot 15.1.-17 mennessä: marita.pajala@evl.fi. Toivotamme kaikille iloista ja Siunattua Joulunaikaa!

Pyhä Jumala. Seimen Lapsi on keskellämme.

Taivaan kirkkaus on laskeutunut maan päälle.

Hänessä näemme Isän Jumalan rakkauden. Hänessä näemme kaipauksen täyttymyksen ja tulevaisuuden ja toivon. Vaikka olemme syntisiä hän on meidän puhtautesemme ja anteeksiantomme. Vaikka olemme köyhiä, hän on meidän rikkautemme. Vaikka olemme katoavaisia, hän on meidän ikuinen elämämme. Ylistämme Sinua.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2016

ANTTI RUUSKANEN

puheenjohtaja
puh. 050 4400 221
antti.ruuskanen@kirkonpalvelijat.fi

MAARIT ILONEN

varapuheenjohtaja
puh. 050 339 2903
maarit.ilonen@evl.fi

OSMO NISSI

puh. 040 804 9415
osmo.nissi@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
kari.hartikainen@evl.fi

KRISTIINA SANAKSENHAHO

puh. 040 515 7538
kristiina.sanaksenaho@evl.fi

ARJA AURANEN

puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

TAITO AHO

puh. 044 720 3710
taito.aho@evl.fi

HARRI KOSOLA

puh. 050 362 0059
harri.kosola@evl.fi

ARVO KATAJAMÄKI

puh. 044 530 3974
arvo.katajamaki@evl.fi

AMI HAAPANIEMI

puh. 044 270 3550
ami.haapaniemi@evl.fi

Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs.
00520 HELSINKI
puh. 0207 912 530
fax 0207 912 531
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi
Toimisto on avoinna ma-pe klo
9.00-15.00. Kesäaika (kesä-elo-
kuu) klo 9.00-14.00.

Paula Aaltonen

Toiminnanjohtaja
Toimiston johtaminen, hallinto- ja
neuvotteluasiat
00400 236 881

Sok Sann Heng (Äitiyslomasijainen)

Toiminnanjohtajan assistentti
Viestintäpalvelut, toimistoapulai-
nen
040 520 1015

Anna-Maria Numminen

Lakimies
Evl ja ort. sopimusneuvonta ja -neu-
vottelut, lainopillinen neuvonta,
sosiaaliturva-asiat, liittojuristi
040 504 0770

Pekka Pietinen

Lakimies
Evl ja kr.järjestöjen sopimus-
neuvonta ja -neuvottelut,
lainopillinen neuvonta, luottamus-
mieskoulutus
040 775 3889

Hannele Halinen

Jäsenpalvelusihteeri
Jäsenpalvelu, jäsenmaksuasiat,
kuntoremonttilomat
0400 882 011

Galina Voloshina

Toimistopalvelusihteeri,
Jäsenrekisteri, osoitteenmuutok-
set, kurssi-ilmoittautumiset
0400 882 012

Paula Antell

Järjestöasiantuntija.
Alue- ja opiskelijatoiminta,
liiton kurssit, yhteydet järjestöihin,
kouluttaviin laitoksiin ja
opintomatkat
050 370 3683

Jaana Kovanen

Kirjanpitäjä. Talous, laskutus
0400 214 437

Savolaisen menestymisen säännöt

1§ Jos synnyt, niin elä synny rikkaihin
pennuks. Vaekka mitenkä helevetisti
tekisit töetä ja omasta avannosta pie-
tarinsualis pilikkisit varastamattomal-
la vavalla, niin silti ee piätäs silitetä jos
toennii vanahempas on ies yhen ker-
ran piässy verokalenteriin. Koeta sat-
tua kööhästä sikiämmää, sillon on he-
lepompi ellee.

2§ Elä kehu töelläs. Olitpa mitenkä hy-
vä tahhaan ja missee asiassa tahhaan,
niin pie turpas kiinni. Leuhkakshan se
sinua alakaavat muuten luulla.

3§ Elä ota kiitosta vastaan. Kun joku
tulloo kopra ojossa sinua työnjälēs-
täs kiittämään, niin vähättele sen min-
kä ilikijät. Nööristelevuan ja hoe, jot-
ta enpä tiiijä, eepä tuo nyt niin kaksi-
sesti männy.

4§ Elä tarvee. Jos tiliä tulloo, niin elä vu-
an vaeha aatoo eläkä osta uusia hoosu-
ja. Ajat vanahalla paskalla niin pitkään
kun runko yhtenä pyssyy. Samoja var-
marihoosuja piet loppuun niin pitkään
kun on vähännii kangasta ies saama-
kohissa, kusenpolttamissa vuatteissa
kulukova on nöörän näkönen!

5§ Elä kää missään. Koeta välttee yli-
miärästä kulukemista. Kaapassa suat
käävä, vuan kato tarkkaan mitä ostat.
Teatterit, konsertit ja kaekki kallislip-
puset paikat kierrä ettäältä, jotta eevät
pie sinnuu hulumuttajana. Ulukomael-
lakääntiä välttä viimeseen asti, niin pys-
syy kööhempään naapuriin välit kohil-
laan.

6§ Tervehi kaekkia tai elä kettään. Jos
kumminnii joovut immeisten ilmoil-
le, niin elä sano pävee aitojaan tutuil-
les. Jos oot pärjänny, niin sinut tuntuu
muuttii ja sillon se on vähintään työ-
kättävä jokaselle vastaantulijalle. Sillon
eevät piäse sanomaan, jotta on se yly-
pee kun ee pävee sanonna. Toenen

vaehtoehto on, jotta oot umpimielineen
jurokki kaikille, sillä mulukku suapi olla
enemmin kun ylypee.

7§ Koeta välttee kommeesti asumista,
lihomista, laehtumista, juomista, juo-
mata jättämistä, itkemistä, naaramis-
ta, huutamista, kuiskoomista, juokse-
mista, vätystelyä, konttoomista ja Tup-
lapotin pelloomista, jotta eevät niä si-
nalla jootorahhoo olovan. Lotota suat.
Näellä evvällä menestyt. Mahollisesti
hyvinnii huonosti. Tae misteepä tuon
tietää.

Antti Heikkinen

Kirjoittaja on Savonia-palkittu kirjailija
ja toimittaja, näyttelijä sekä koomikko.

Lutherin iltarukous

Kiitän Sinua, taivaallinen Isäni, rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta, että olet kuluneena päivänä minua armollisesti varjellut. Pyydän sinua: anna anteeksi kaikki syntini, joilla olen vääryyttä tehnyt, ja varjele minua armollisesti tulevana yönä. Minä annan itseni, ruumiini, sieluni ja kaikkeni, sinun käsiisi. Pyhä enkelisi olkoon kanssani, ettei paha vihollinen saisi minussa mitään valtaa. Aamen.

Kirkonpalvelija

N:o 3/2016 – 63. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421
70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Grano Oy, Jarmo Salonen
offset.aineisto@grano.fi

Seuraava lehti:

ilmestyy ennen pääsiäistä

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258